RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

TUSSENARREST

nr. A/2014/0548 van 12 augustus 2014 in de zaak 1213/0092/A/1/0118

In zake: 1. de nv YVAGA

2. de heer François VAN GAEVEREN

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaten Stijn VERBIST en Pieter THOMAES

kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Graaf van Hoornestraat 51

waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het

departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Paul AERTS

kantoor houdende te 9000 Gent, Coupure 5

waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

Tussenkomende partijen:

de nv EDF LUMINUS
 de cvba ECOPOWER

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Jos TIMMERMANS

kantoor houdende te 9000 Gent, Recollettenlei 9

waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 11 oktober 2012, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen van 24 augustus 2012 waarbij aan de tussenkomende partijen onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor de bouw van van twee windturbines met bijhorende infrastructuur.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 9220 Hamme, Zwaarveld 20 en 56 en met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie C, nummers 466E en 91H.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partijen hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De procespartijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 7 januari 2014, waarop de vordering tot vernietiging wordt behandeld.

Kamervoorzitter Eddy STORMS heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieter THOMAES, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Inneke BOCKSTAELE, die loco advocaat Paul AERTS verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Jos TIMMERMANS, die verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De nv EDF LUMINUS en de cvba ECOPOWER verzoeken met een aangetekende brief van 22 maart 2013 in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de eerste kamer heeft met een beschikking van 5 april 2013 de tussenkomende partijen toegelaten in de debatten tussen te komen.

Het is voorlopig, zoals blijkt uit onderdeel V van dit tussenarrest, niet nodig de ontvankelijkheid van de tussenkomst te onderzoeken.

IV. FEITEN

Op 22 december 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dienen de tussenkomende partijen bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het oprichten van twee windturbines met bijhorende infrastructuur".

De percelen zijn, volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 november 1978 vastgesteld gewestplan 'Dendermonde', gelegen in industriegebied.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het op 16 januari 1991 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg 'Zwaarveld', meer bepaald in een zone voor industrie.

In het industriegebied zijn reeds twee windturbines operationeel.

De verwerende partij heeft op 14 november 2011 onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning verleend voor de bouw van een windturbine in het aan het industrieterrein palend agrarisch gebied. Tegen deze beslissing heeft de eerste verzoekende partij bij de Raad beroep ingesteld. De Raad heeft met het arrest A/2012/0351 van 5 september 2012 dat beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De percelen zijn niet gelegen in een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 31 januari tot 1 maart 2012, worden 46 bezwaarschriften ingediend.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hamme adviseert op 28 maart 2012 ongunstig.

Omwille van de laattijdige aanplakking van de aankondiging van het openbaar onderzoek wordt een tweede openbaar onderzoek georganiseerd van 18 mei tot 18 juni 2012. Er worden drie bezwaarschriften ingediend.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 9 januari 2012 gunstig.

Ruimte en Erfgoed adviseert op 19 januari 2012 gunstig.

Polder Schelde Durme Oost adviseert op 24 januari 2012 deels gunstig (WT 2) en deels ongunstig (WT 1).

De federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer adviseert op 3 februari 2012 voorwaardelijk gunstig.

De Interdepartementale Windwerkgroep adviseert op 22 maart 2013 voorwaardelijk gunstig.

Het Agentschap Wegen en Verkeer adviseert op 22 maart 2012 voorwaardelijk gunstig.

VMM – afdeling Operationeel Waterbeheer adviseert niet tijdig.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hamme adviseert op 27 juni 2012 als volgt ongunstig:

• • • •

Openbaar onderzoek

De stedenbouwkundig relevante bezwaarschriften van het <u>eerste openbaar</u> onderzoek luiden samengevat:

- a. Niet tijdig aanplakken van het openbaar onderzoek;
- b. Onverenigbaarheid met de landelijke omgeving, verdere aantasting van de visuele kwaliteit van het landschap;
- c. Het plaatsen van de bijkomende turbines zou een negatieve impact hebben op het wooncomfort van de bewoners in de omgeving, alsook een potentiële waardevermindering van de nabijgelegen eigendommen kunnen teweegbrengen.

<u>Visuele hinder:</u> cfr. supra: verdere aantasting van de visuele kwaliteit van het landschap.

<u>Geluidshinder:</u> Op de voorziene locatie is het achtergrondgeluid quasi nihil, waardoor een norm van 250m dus onvoldoende is. Een derde windturbine zorgt bovendien voor een cumulatief effect met de 2 al aanwezige turbines, waarvan

men nu al, afhankelijk van de windrichting, hinder ondervindt. Gezien de aangevraagde turbine nog "Slechts op een 300m van de dichtstbijzijnde woning/woongebied ligt, is de te verwachten impact voor de omliggende woningen dus beduidend groter dan de hinder die men vandaag al ondervindt.

<u>Slagschaduw:</u> de draaiende wieken van de bestaande windturbines veroorzaken nu al hinder door lichtreflecties en slagschaduw. De bijkomende turbines zouden deze effecten nog versterken. Voor sommige bedrijven bedraagt het aantal uren slagschaduw 38 uur per jaar terwijl de toegelaten norm 8 uur per jaar bedraagt. Vermindering van het gebruiksgenot wanneer de slagschaduw binnenvalt.

- d. Onvoldoende bundeling met lijninfrastructuur;
- e. De wieken van turbine 2 draaien over de openbare weg;
- f. Geen milieueffectenbeoordeling Mer-screening

Het college van burgemeester en schepenen neemt omtrent deze bezwaarschriften het volgende standpunt in:

Vooreerst dient te worden opgemerkt dat binnen het vergunningenbeleid ruimtelijke structuurplannen, omzendbrieven en beleidskaders niet rechtstreeks kunnen toegepast worden. Zij hebben geen verordenend karakter en kunnen bijgevolg ook geen nieuwe en dwingende rechtsregels creëren. De elementen uit een ruimtelijk structuurplan, een omzendbrief of een beleidskader kunnen echter wel deel uitmaken van de opportuniteitsafweging.

a. Het openbaar onderzoek was lopende van 31 januari 2012 tot 01 maart 2012.

Op 11 februari 2012 heeft de gemeente Hamme de vaststelling gedaan dat er nog geen bekendmaking was uitgehangen. Op 18 mei startte een tweede openbaar onderzoek tot 18 juni. De bekendmaking werd tijdig uitgehangen.

Bezwaar is ongegrond.

b. Rekening houdend met de al twee bestaande windturbines is er al sprake van een schaalverkleinend effect, het vergroten van de meetbaarheid van het landschap en een aantasting van de weidsheid en openheid van het landschap.

Twee bijkomende windturbines zullen de al bestaande impact versterken noch verzwakken. Het ondervinden van visuele hinder en aantasting van open ruimte door de inplanting van windturbines blijft echter een subjectief gegeven; hiervoor bestaan geen objectieve normen. Het bezwaar is ongegrond.

- c. Het bezwaar over de mogelijke waardevermindering van de eigendommen is niet van stedenbouwkundige aard. Betreffende de impact van het wooncomfort kan gesteld worden:
  - Visuele hinder: zie bespreking punt b;
  - Geluidshinder: De N41, de bedrijven op het industrieterrein
    "Zwaarveld" en de bestaande windturbines ontwikkelen al een

achtergrondgeluid. Deze elementen zijn echter op een compacte wijze gebundeld en concentreren bijgevolg de bron van het geluid op één plaats (het industrieterrein) waardoor de (geluids)impact op de onmiddellijke omgeving wordt beperkt door de verspreide inplanting van de gevraagde turbines ontstaat er een meer gespreide geluidsbron. Hierdoor wordt een onevenredige toename van de geluidshinder voor de omliggende bebouwing veroorzaakt;

- Slagschaduw: De vaststelling over de bijkomende impact is correct. Het bezwaar is deels gegrond.
- d. De gemeente Hamme wordt ruimtelijk gekarakteriseerd door de N41. De N41 kent een oost-west georiënteerd verloop. Het industriegebied "Zwaarveld" situeert zich langsheen de N41 en kent eenzelfde oriëntatie. De twee reeds opgerichte windturbines op het Zwaarveld, parallel met de oost-west georiënteerde infrastructuur, bevestigen de bestaande lineaire ruimtelijke structuur in de omgeving. Op 14 november 2011 werd door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een vergunning verleend voor een derde turbine in het achterliggende agrarische gebied. Er werd aldus geoordeeld naar een bundeling van de turbines in groepsverband en niet in een lineair verband evenwijdig met de bestaande infrastructuren. De onderhavige aanvraag doorbreekt aldus het groepsverband wat van uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening niet aanvaardbaar is. Bezwaar is gegrond.
- e. De vaststelling dat de wieken over een deel van de openbare weg draaien is correct. Dit is op het plan zichtbaar.
- f. Het ontwerp komt niet voor op de lijst gevoegd als bijlage I van het Projectm.e.r.-besluit, maar wel op de lijst gevoegd als bijlage II van de Europese richtlijn 85/337/EEG. Bijgevolg dient de vergunningverlenende overheid de aanvraag te screenen.

De stedenbouwkundig relevante bezwaarschriften van het tweede openbaar onderzoek luiden samengevat:

- a. Er is nog geen milieuvergunning aangevraagd.
- b. Het ontbreken van dialoog tussen de omliggende bedrijven is een bezwaar.
- c. De windturbines zijn ingeplant op basis van de beschikbaarheid van de percelen, er worden onbebouwde percelen aangesneden die in aanmerking komen voor bedrijventerrein.
- d. Er werd door de vergunningaanvrager geen onderzoek gevoerd naar de omliggende woningen, bedrijven en raamopeningen van bedrijven.
- e. De windmolens komen op minder dan 250m te liggen van de bedrijfswoningen, waardoor ze meer geluidsoverlast met zich zullen meebrengen. Dit is niet volgens de omzendbrief.
- f. De aanvraag zal schade toebrengen aan natuurwaarden. Specifiek aan

de aviflora. De zone is volgens de risico-atlas van INBO gelegen in een risicozone voor seizoenstrek. Er zijn twee belangrijke pleister- en broedgebieden voor zangvogels, steltlopers en eenden. In de lente en de herfst trekken jaarlijks meer dan 100.000 vogels over dit gebied, dagelijks vliegen zo 500 tot 1000 kok- en zilvermeeuwen langs het industriegebied. Gezien deze gegevens kan het niet anders dan dat de inplanting van de turbines schade zal toebrengen aan de aviflora. De projectzone ligt ook op relatief korte afstand van een Vogelrichtlijngebied en een Habitatrichtlijngebied.

Het college van burgemeester en schepenen neemt omtrent de bezwaarschriften van het tweede openbaar onderzoek het volgende standpunt in:

- a. Er is voor de bouw van de twee windturbines nog geen milieuvergunning afgeleverd. Bezwaar is gegrond.
- b. Het voeren van dialoog tussen de omliggende bedrijfsgebouwen heeft geen impact op de omgeving. Bezwaar is ongegrond.
- c. Het produceren van energie door middel van windmolens kan deel uitmaken van een industriezone. Het plaatsen van een windmolen kan dus in een bedrijventerrein. Bezwaar is ongegrond.
- d. Er werd een onderzoek gevoerd naar wonen in de buurt. In dit onderzoek zijn de bedrijfs- en conciërgewoningen in het industrieterrein niet opgenomen. Bezwaar is deels gegrond.
- e. De studie wijst uit dat de maximale decibels geproduceerd door de windturbines, 49,0dB(A) zullen inhouden. Volgens de richtlijnen zijn de decibels voor dit gebied gelimiteerd tot 55,0dB(A). Het bezwaar is ongegrond.
- f. De projectzone bevindt zich op min 1,2 km afstand van de Natura 2000gebieden. Het gebied is als minder waardevol gecatalogeerd en minder dieren zijn geneigd om het Zwaarveld tot hun broedplaats te maken. Bezwaar is ongegrond.

Gelet op het schrijven van Intercommunale DDS waarin het volgende wordt vermeld:

'Gelet op het feit dat beide terreinen indertijd door de intercommunale DDS werden verkocht is in de oorspronkelijke akte een recht van terugkoop bedongen voor onze vereniging. Dit recht ontstaat o.a. wanneer het terrein of een deel van het terrein niet meer wordt gebruikt voor de activiteiten die voorzien werden bij de eerste verkoop.

Wanneer de intercommunale dit recht uitoefent dan worden niet alleen de terreinen maar ook alle opstallen verworven. Verder zijn in de oorspronkelijke akte een aantal bepalingen opgenomen waar niet gebouwd mag worden, bepalingen e.d. in verband met de vrije stroken, ... Tenslotte zullen de wieken van één van de windturbines in bepaalde gevallen mogelijks over het containerpark, eigendom van DDS, verhuurd aan VERKO, komen. Om deze redenen is het aangewezen dat, vóór het verlijden van de akte en zelfs vóór het afleveren van een bouw- of milieuvergunning, de firma nv EDF Luminus met de Intercommunale DDS de nodige afspraken maakt om enerzijds, naar aanleiding van de bouw van de windturbines af te zien van recht van terugkoop en anderzijds over de

voorwaarden indien het terrein later toch zou teruggekocht worden.'

. . .

toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

...

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

. . .

De gemeente Hamme wordt ruimtelijk gekarakteriseerd door de N41. De N41 kent een oost-west georiënteerd verloop. Het industriegebied "Zwaarveld" situeert zich langsheen de N41 en kent eenzelfde oriëntatie. De twee reeds opgerichte windturbines op het Zwaarveld, parallel met de oost-west georiënteerde infrastructuur, bevestigen de bestaande lineaire ruimtelijke structuur in de omgeving.

Bij dit sterk geordende landschap, met een overwicht aan oost-west georiënteerde structuren, wordt vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening het bestaande lineaire inplantingspatroon gehanteerd.

Op 14 november 2011 werd door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een vergunning verleend voor een derde turbine in het achterliggende agrarische gebied. Er werd aldus geoordeeld naar een bundeling van de turbines in groepsverband en niet in een lineair verband evenwijdig met de bestaande infrastructuren. De onderhavige aanvraag doorbreekt aldus het groepsverband wat vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening niet aanvaardbaar is.

Belangrijk is ook te stellen dat een oordeelkundige inplanting het landschap een duidelijke ordening kan geven en aldus een duidelijke landschappelijke meerwaarde kan opleveren. Bestaande structuren in het landschap kunnen worden geaccentueerd, hetgeen door huidige aanvraag, zoals hoger omschreven, niet gebeurt.

De aanvraag houdt om voornoemde reden geen rekening met het principe van een duurzame ruimtelijke ontwikkeling.

In de onderhavige aanvraag wordt geen rekening gehouden met de door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar vergunde turbine op 14 november 2011. De lokalisatienotie dient aldus als onvolledig te worden beschouwd.

In alle redelijkheid kan worden besloten dat onderhavige aanvraag niet in overeenstemming kan gebracht worden met een goede ruimtelijke ordening in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening overeenkomstig artikel 4.3.1 van voornoemde Codex.

Algemene conclusie

Vanuit stedenbouwkundig oogpunt zijn er aldus bezwaren tegen de inwilliging van de aanvraag.

..."

De verwerende partij beslist op 24 augustus 2012 als volgt onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen:

...

HET OPENBAAR ONDERZOEK

. . .

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

- a) Zie het advies van het college van burgemeester en schepenen in bijlage. Ons bestuur sluit zich hierbij integraal aan en maakt zich de motivering eigen.
- b) Zie het advies van het college van burgemeester en schepenen in bijlage. Ons bestuur sluit zich hierbij integraal aan en maakt zich de motivering eigen.
- c) Het bezwaar wordt deels ongegrond, deels gegrond maar te ondervangen middels bijkomende voorwaarden bevonden. Zie het advies van het college van burgemeester en schepenen in bijlage. Ons bestuur stuit zich integraal aan en maakt zich de motivering eigen van de behandeling inzake visuele hinder en geluidshinder. Inzake de slagschaduw wordt verwezen naar de behandeling in het expertenadvies van de Interdepartementale Windwerkgroep (zie bijlage) waarin wordt opgelegd dat de ontwikkelaars de nodige milderende maatregelen dienen te treffen zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen. Deze voorwaarde wordt overgenomen. Het eventueel verder concretiseren hiervan is in eerste instantie milieutechnisch van aard en te beschouwen binnen de milieuvergunning.
- d) Het bezwaar wordt ongegrond bevonden. Hierbij kan in eerste instantie verwezen worden naar het expertenadvies van de Interdepartementale Windwerkgroep (zie bijlage) dat ingaat op de locatie en de bij de aanvraag gevoegde lokalisatienota. Voorliggende aanvraag resulteert, gelet op de recent afgeleverde vergunning voor een windturbine in het aanpalende agrarisch gebied, in een cluster van in totaal 5 windturbines die geënt is op en een optimale invulling geeft van de projectzone van het industrieterrein 'Zwaarveld' gelegen aan de N41. Dit project valt binnen het provinciaal beleidskader omtrent windturbines. De invulling louter beperken tot een strikt groepsverband waardoor het uitbouwen van een lijnopstelling langs de N41 niet meer mogelijk is, zoals aangegeven door de gemeente, resulteert in een ondermaatse invulling van deze zone. Daarenboven is de inplanting voorzien binnen de afbakening van het industrieterrein waardoor deze cluster van 5 turbines nog steeds eerder als een groepsverband kan worden beschouwd dan wel als een langgerekte lijnopstelling.
- e) Het bezwaar wordt niet gegrond bevonden. Hierbij wordt verwezen naar de onderstaande MER-screening.

Omwille van een laattijdige aanplakking werd een tweede openbaar onderzoek gehouden van 18/05/2012 tot 18/06/2012. Er werden drie bezwaarschriften ingediend.

De bezwaren handelen over:

a.-f. : zie het gemotiveerde advies van het college van burgemeester en schepenen in bijlage.

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

a) Dit bezwaar wordt niet gegrond bevonden. De procedure voor de

- milieuvergunning is momenteel lopende, maar dit weerhoudt de behandeling van de stedenbouwkundige vergunning niet, gelet op de koppeling tussen beide.
- b) Zie het advies van het college van burgemeester en schepenen in bijlage. Ons bestuur sluit zich hierbij integraal aan en maakt zich de motivering eigen.
- c) Zie het advies van het college van burgemeester en schepenen in bijlage. Ons bestuur sluit zich hierbij integraal aan en maakt zich de motivering eigen.
- d) Het bezwaar wordt niet gegrond bevonden. De industriële bestemming waarbinnen de winturbines gelegen zijn en waarmee deze in overeenstemming zijn, primeert. De lokalisatienota gaat, overeenkomstig de omzendbrief in op de mogelijke impact op het werkcomfort door geluidshinder, visuele hinder, slagschaduw, lichtbebakening. Tevens wordt verwezen naar de behandeling in het expertenadvies van de Interdepartementale Windwerkgroep (zie bijlage) waarin wordt opgelegd dat de ontwikkelaars de nodige milderende maatregelen dienen te treffen. Deze voorwaarde wordt overgenomen alsook een voorwaarde inzake de normering van de omzendbrief en de Vlarem II normen. Het eventueel verder concretiseren hiervan is in eerste instantie milieutechnisch van aard en te beschouwen binnen de milieuvergunning.
- e) Zie het advies van het college van burgemeester en schepenen in bijlage. Ons bestuur sluit zich hierbij integraal aan en maakt zich de motivering eigen.
- f) Zie het advies van het college van burgemeester en schepenen in bijlage. Ons bestuur sluit zich hierbij integraal aan en maakt zich de motivering eigen.

(…)

MER-SCREENING

Het ontwerp komt niet voor op de lijst gevoegd als bijlage I van het Project-m.e.r.-besluit, maar wel op de lijst gevoegd als bijlage II van de Europese richtlijn 85/337/EEG.

Bijgevolg dient de vergunningverlenende overheid de aanvraag te screenen.

Een screening houdt in dat nagegaan wordt of het project, in het licht van zijn concrete kenmerken van zijn potentiële milieueffecten, aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Zo er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, dan moet een milieueffectrapport worden opgemaakt.

Het project beoogt het oprichten van 2 grootschalige windturbines met een masthoogte van 98,3 meter en een maximale rotordiameter van 82 à 92 m. Het project beoogt het uitbreiden van een bestaand windpark (2 gerealiseerde turbines + 1 recent vergunde turbine) met twee turbines. De turbines worden dus gebundeld met de bestaande turbines tot een cluster, die op zich ruimtelijk gebundeld is met het industrieterrein Zwaarveld en de N41 teneinde een ruimtelijke en visuele integratie te garanderen.

De turbines produceren milieuvriendelijke energie. De enige hulpbron is wind. Er worden geen afvalstoffen geproduceerd.

De volgende hinderaspecten gaan met het inplanten van turbines gepaard:

- Impact op het landschap

- Geluid
- Veiligheid
- Slagschaduw
- Impact op de natuur

In verband met de hinderaspecten van windturbines versus de vergunbaarheid ervan werd een afwegingskader opgemaakt die resulteerde in de omzendbrief EME/2006/01 - R0/2006/02 "afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines".

In de lokalisatienota, gevoegd bij de aanvraag, worden deze hinderaspecten besproken en gerelateerd aan bovenvermelde omzendbrief. Tevens worden geluid en slagschaduw getoetst aan de strengere VLAREM II-normen.

- Landschapsimpact: de turbine wordt opgericht in aansluiting bij 2 bestaande en 1 recent vergunde turbine en vormen aldus een cluster geënt op het industrieterrein 'Zwaarveld'. De zone is gelegen binnen de provinciale zoekzones zoals afgebakend binnen het beleidskader van het addendum van het PRS. Bij het vastleggen van de zoekzones werd het aspect landschap grondig onderzocht. De aanvraag is niet gelegen binnen of nabij een gebied dat werd aangeduid omwille van specifieke landschappelijke kwaliteiten. De omgeving wordt gedomineerd door de weginfrastructuren en het industriële karakter, waardoor de nadelige landschappelijke impact beperkt is.
- <u>Geluidshinder:</u> alle residentiële woningen van derden bevinden zich op meer dan 250m van de turbines conform voormelde omzendbrief. Er bevinden zich toezichterswoningen en werkplaatsen op een kleinere afstand. De industriële bestemming waarbinnen de winturbines gelegen zijn en waarmee deze bestaanbaar zijn, primeert evenwel. De lokalisatienota gaat, overeenkomstig de omzendbrief in op de mogelijke impact op het werkcomfort door geluidshinder, visuele hinder, slagschaduw, lichtbebakening. In het expertenadvies van de Interdepartementale Windwerkgroep (zie bijlage) wordt aangegeven dat de cumulerende impact rond geluid en slagschaduw bij een aanbevolen invulling met drie windturbines, zoals mogelijks een feit zal zijn indien de in november vergunde nabije windturbine effectief wordt opgericht, verder onderzocht dient te worden. Deze voorwaarde wordt overgenomen alsook een voorwaarde inzake de normering van de omzendbrief en de Vlarem II normen. Het eventueel verder concretiseren hiervan is in eerste instantie milieutechnisch van aard en te beschouwen binnen de milieuvergunning.
- <u>Veiligheid:</u> uit de bijgevoegde veiligheidsstudie komt naar voor dat zowel de directe risico's voor personen in de omgeving van het windturbinepark als de indirecte risico's ten aanzien van in de omgeving aanwezige gevarenbronnen aanvaardbaar of verwaarloosbaar zijn. De turbines zullen voldoende gecertificeerd zijn voor het windklimaat van de regio.
- <u>Slagschaduw:</u> alle residentiële woningen van derden bevinden zich op meer dan 250m van de turbines conform voormelde omzendbrief. Er bevinden zich toezichterswoningen en werkplaatsen op een dichtere afstand. De industriële bestemming waarbinnen de windturbines gelegen zijn en waarmee deze bestaanbaar zijn, primeert evenwel. De lokalisatienota gaat, overeenkomstig de omzendbrief in op de mogelijke impact op het werkcomfort door geluidshinder, visuele hinder, slagschaduw, lichtbebakening. In het expertenadvies van de

Interdepartementale Windwerkgroep (zie bijlage) wordt aangegeven dat de cumulerende impact rond geluid en slagschaduw bij een aanbevolen invulling met drie windturbines, zoals mogelijks een feit zal zijn indien de in november vergunde nabije windturbine effectief wordt opgericht, verder onderzocht dient te worden. Deze voorwaarde wordt overgenomen alsook een voorwaarde inzake de normering van de omzendbrief en de Vlarem II - normen. Het eventueel verder concretiseren hiervan is in eerste instantie milieutechnisch van aard en te beschouwen binnen de milieuvergunning.

- <u>Impact op natuur:</u> er worden geen significante negatieve invloeden verwacht op natuur en avifauna, wat blijkt uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Verder kan gesteld worden dat de turbines, behalve tijdens de constructie ervan, geen bijkomende impact op mobiliteit met zich meebrengen.

De lokalisatienota bevat een analyse van de effecten op landschap, natuur, mens en milieu. Het betreft een kleinschalig project. Door zijn inplanting ten aanzien van de onmiddellijke omgeving blijkt dat er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn.

Er dient geen MER-rapport te worden opgemaakt.

(...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Overwegende dat de aanvraag bestaanbaar is met de bepalingen van het BPA en aldus in toepassing van artikel 4.3.1. een eerste toets van de goede ruimtelijke ordening doorstaat. Overwegende dat het openbaar onderzoek geen aanleiding gaf tot bezwaren die gegrond waren of die niet middels bijkomende voorwaarden ondervangen kunnen worden, zie bovenvermeld behandeling. Gelet op de ingewonnen deskundigenadviezen.

Overwegende dat de polder een deels (WT1) ongunstig advies verleent, evenwel zonder te onderbouwen door enige verantwoording of motivering hieromtrent, wordt dit advies niet weerhouden. Gelet met name op het voorwaardelijk gunstig advies van de Interdepartementale Windwerkgroep inzake de windturbines. Gelet op de bij de aanvraag gevoegde lokalisatienota. Gelet op de bovenvermelde historiek. Deze aanvraag valt binnen het provinciaal beleidskader omtrent grootschalige windturbines. De inplanting is conform de geldende omzendbrief en resulteert in een optimale clusterinvulling voor de site van deze industriezone. De lokalisatienota maakt weliswaar geen melding van de recent vergunde windturbine in het achtergelegen agrarisch gebied zoals aangegeven in het advies van de gemeente, maar de elementen zijn voldoende gekend om een globale stedenbouwkundige beoordeling te maken in voorliggend besluit voor een cluster van 5 windturbines, zoals tevens is gebeurd in het advies van de Interdepartementale Windwerkgroep, mits de nodige aandacht te besteden aan het cumulerend effect inzake slagschaduw en geluid zoals aangegeven in de opgelegde voorwaarden. Het eventueel verder concretiseren hiervan is in eerste instantie milieutechnisch van aard en te beschouwen binnen de milieuvergunning. Het ongunstige advies van de gemeente wordt gelet op deze elementen en de bovenvermelde behandeling van de bezwaren dan ook niet gevolgd.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag is, mits het respecteren van de gestelde voorwaarden, in overeenstemming

met de goede ruimtelijke ordening en voor vergunning vatbaar.

BIJGEVOLG WORDT OP 24-08-2012 HET VOLGENDE BESLIST:

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is

1° ...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

De nodige maatregelen dienen te worden getroffen om te voldoen aan de omzendbrief R0/2006/02 "afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van turbines", in het bijzonder voor wat betreft geluid en slagschaduw; tevens dient voldaan te worden aan de strengere Vlarem II — normen.

(…)

De voorwaarden gesteld in het advies van de FEDERALE OVERHEIDSDIENST MOBILITEIT EN VERVOER in bijlage dienen gerespecteerd te worden.

De voorwaarden gesteld in het advies van het agentschap Wegen en Verkeer in bijlage dienen gerespecteerd te worden.

De voorwaarden gesteld in het advies van de Interdepartementale Windwerkgroep in bijlage dienen gerespecteerd te worden.

3° Er wordt als aandachtspunt gewezen op het schrijven van de Intercommunale DDS zoals opgenomen in het advies van de gemeente. ..."

Dit is de bestreden beslissing.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hamme en de gemeente Hamme, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen, hebben met een aangetekende brief van 5 oktober 2012 een beroep ingesteld dat eveneens strekt tot de vernietiging van deze bestreden beslissing. Dit beroep is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1213/0086/A/1/0074.

De nv QUBO heeft met een aangetekende brief van 12 oktober 2012 een beroep ingesteld dat eveneens strekt tot de vernietiging van deze bestreden beslissing. Dit beroep is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1213/0090/A/1/0078.

Mevrouw Veerle VAN CAUWENBERGE, de heer Bart VAN HAUTE, de heer Bart VERCAMMEN, de bvba VAN HAUTE LANDBOUWMACHINES en de heer Freddy VERCAMMEN hebben met een aangetekende brief van 12 oktober 2012 een beroep ingesteld dat eveneens strekt tot de vernietiging van deze bestreden beslissing. Dit beroep is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1213/0104/A/1/0110.

V. BEVEL TOT HEROPENING VAN DE DEBATTEN

Na het in beraad nemen van de zaak op 7 januari 2014 delen de tussenkomende partijen op 23 juli 2014 aan de Raad mee dat de Vlaamse minister van leefmilieu op 4 juni 2014 de milieuvergunning definitief heeft geweigerd en dat zij bovendien beslist hebben tegen deze weigeringsbeslissing geen beroep in te dienen bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak.

Omwille van de koppeling van de milieuvergunning met de stedenbouwkundige vergunning, heropent de Raad dan ook de debatten om alle procespartijen toe te laten met een aanvullende nota hun standpunt met betrekking tot de impact van deze weigeringsbeslissing van 4 juni 2014 op de behandeling van de vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing mee te delen.

De meest gerede procespartij wordt ook verzocht om de weigeringsbeslissing aan de Raad te bezorgen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

- 1. De Raad beveelt de heropening van de debatten.
- 2. De Raad nodigt de procespartijen uit binnen dertig dagen na de betekening van dit tussenarrest met een aanvullende nota hun standpunt mee te delen met betrekking tot de impact van de beslissing van de Vlaamse minister van leefmilieu van 4 juni 2014 tot weigering van de milieuvergunning op de behandeling van de vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing.
- 3. Met die aanvullende nota kan de meest gerede procespartij ook de weigeringsbeslissing van 4 juni 2014 aan de Raad bezorgen.
- 4. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 12 augustus 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, eerste kamer, samengesteld uit:

Eddy STORMS,	voorzitter van de eerste kamer,	
	met bijstand van	
Hildegard PETTENS,	toegevoegd griffier.	
De toegevoegd griffier,		De voorzitter van de eerste kamer,

Hildegard PETTENS Eddy STORMS